

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8C/137/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4311209866
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Žideková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2013:4311209866.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou JUDr. Laurou Židekovou v právnej veci navrhovateľov: 1/ J. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. XX, U., adresa na doručovanie: W. XX, U., 2/ I. F., nar. X. XX. XXXX, bytom W. XX, U., proti odporcovi: X. G. Z.. G., so sídlom C. X, H., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpeného Advokátska kancelária T. U. G.. M.. B., so sídlom M. XX, H., IČO: XX XXX XXX, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o neplatnosť zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, takto

rozhodol:

I. Zrušuje rozhodcovský rozsudok G. M. G. C. Y. M. G.T. Z.. G.. G. G. T. XXXX, XXX XX Č. sp. zn. Y./XXX/XXXX zo dňa X. X. XXXX vydaný rozhodcom N.. J. Q..

II. Návrh na určenie, že rozhodcovská doložka uvedená v Článku V.-13. všeobecných podmienok X. G. Z.. G.. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru ako súčasť Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 9. 10. 2008 uzatvorenej medzi navrhovateľmi 1/, 2/ a odporcom je neprijateľná zmluvná podmienka, sa z a m i e t a .

III. Návrh na určenie, že Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 9. 10. 2008 uzatvorená medzi navrhovateľmi 1/, 2/ a odporcom je neplatná, sa z a m i e t a .

IV. Návrh na uloženie povinnosti odporcovi zaplatiť každému z navrhovateľov primerané finančné zadosťučinenie 500,- €, sa z a m i e t a .

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

VI. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok vo výške 331,50 € na účet Okresného súdu Čadca do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovatelia sa podaným návrhom domáhali I.) zrušenia rozhodcovského rozsudku G. M. G. C. Y. M. G. Z.. G.. so sídlom T. XXXX, XXX XX Č., sp. zn. Y. zo dňa 6. 6. 2011 vydaný rozhodcom N.. J. Q., II.) určenia, že rozhodcovská doložka uvedená v Článku V.-13. všeobecných podmienok X. G. Z.. G.. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru ako súčasť zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 9. 10. 2008 uzatvorenej medzi navrhovateľmi a odporcom je neprijateľná zmluvná podmienka, III.) určenia, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 9. 10. 2008 uzatvorená medzi navrhovateľmi a odporcom je neplatná, IV.) uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť každému z navrhovateľov primerané finančné zadosťučinenie 500,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a náhrady trov konania. Navrhovatelia taktiež navrhli, aby súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku G. M. G. C. Y. M. G. Z.. G.. so sídlom T. XXXX, XXX XX Č.,

sp. zn. Y. zo dňa 6. 6. 2011 vydaného rozhodcom N.. J. Q. až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. V návrhu uviedli, že ako spotrebiteľia s odporcom uzavreli Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej im odporca poskytol peňažné prostriedky vo výške 1.991,64 €. Na podpis im predložil zmluvu s početnými neprijateľnými podmienkami, na čo ich až neskôr upozornilo občianske združenie zaoberajúce sa ochranou spotrebiteľa. V čase uzatvárania zmluvy neboli dobre zorientovaní v spotrebiteľskej problematike a boli to pre nich tak veľmi zložité veci. Zmluvu podpísali v nepriaznivej finančnej situácii (mali nedoplatky za vodu a plyn), čím bola od počiatku daná aj ich finančná tieseň. Úver mali splatiť v 48 mesačných splátkach, ktoré boli stanovené na 59,78 € vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc dňom 15. 11. 2008. Svoj dlh splácali spočiatku riadne, časom však mali ešte väčšie finančné problémy ako v čase, keď si úver brali a tak už navrhovateľovi neboli schopní platiť celú čiastku splátky. Požiadali aj o možnosť splácať nižšie splátky, v čom im odporca nevyhovel. Nakoniec odporca odstúpil od zmluvy a vyhlásil úver za splatný. Dňa 13. 6. 2011 im bol doručený rozhodcovský rozsudok G.W. M. G. C. Y. M. G. Z. G., sp. zn. Y. zo dňa 6. 6. 2011.

I.) Rozhodcovskému rozsudku vyčítajú tieto vady:

1.) rozhodcovský súd vydal rozhodcovský rozsudok na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky rozhodcovskej doložky (žalobný dôvod podľa § 40 ods. 1, písm. c/ Zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v spojení s § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4, písm. r/ Občianskeho zákonníka). Do bodu V.-13 všeobecných podmienok X. G. Z.. G.. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej len všeobecné podmienky) odporca ako tvorca zmluvných podmienok zakomponoval rozhodcovskú doložku. Rozhodcovská doložka vo svojich dôsledkoch predstavuje veľmi výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pretože nie súd, ale rozhodca rozhodne o právach a právom chránených záujmoch a výsledkom je nový kvalifikovaný záväzok. Ak je táto rozhodcovská doložka súčasťou štandardných podmienok, vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ nepoukáže na jej nekalosť. Vzniká tiež otázka, či vôbec prichádza do úvahy rozhodcovská doložka v rámci štandardnej zmluvy, teda bez osobitného vyjednania. Navrhovatelia ako priemerní spotrebiteľia tejto problematike nerozumejú, nemali žiadnu možnosť si rozhodcovskú doložku vyjednať, nakoľko ju dodávateľ vložil do všeobecných podmienok. Z tohto dôvodu mohli zmluvu ako celok iba odmietnuť, alebo zmluvu prijať vrátane rozhodcovskej doložky. Podľa ich názoru zanedbateľné nie je ani to, že doložka nebola dojednaná až po vzniku sporu, ale práve naopak, už pri vzniku právneho vzťahu. Neprijateľnosť rozhodcovskej doložky už iba podčiarkuje skutočnosť, že sám dodávateľ vybral dva rozhodcovské súdy, ktoré mali riešiť všetky spory so spotrebiteľom. V zmluve boli predformulované 2 rozhodcovské súdy, ktoré mali v prípade potreby rozhodovať o podanom žalobnom návrhu. Spotrebiteľ má pritom vždy oprávnený záujem na tom, aby príslušným súdom bol súd v mieste jeho bydliska. Ako žalobcovia sú teda nútení tiež žiadať, aby súd vo výroku určil aj neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a to z toho dôvodu, že dodávateľia často argumentujú, že doložka je samostatná a v prípade vyhlásenia neplatnosti zmluvy podľa nich nezdieľa osud neplatnosti úverovej zmluvy. Žiadali ďalej, aby súd posúdil namietanú rozhodcovskú doložku vo svetle nasledovných rozhodnutí: rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 5. 5. 2010 sp. zn. 3CoE/ 29/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24. 8. 2010 č. k. 5CoE/321/2010-41, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 9. 2010 č. k. 11CoE/8/2010-113, rozhodnutie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 18. 6. 2010 č. k. 4Er/605/2009-12 potvrdené rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29. 7. 2010 č. k. 8CoE/150/2010-41.

2.) Pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa (žalobný dôvod podľa § 40 ods. 12, písm. j/ Zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní). Príslušný rozhodcovský súd vôbec neposkytol ochranu ich spotrebiteľským právam, pričom im nie je známe, prečo by rozhodcovský súd nemal rešpektovať európske právo a vnútroštátne zákony. „Súdny“ proces pred rozhodcovským súdom bol podľa ich názoru len odobrením a kopírovaním žalobného návrhu a nemá nič spoločné s objektívnym rozhodnutím, nespĺňal pravidlá spravodlivého súdneho procesu a dokonca majú podozrenie, že rozhodcovský súd je v určitom spriaznenom vzťahu s odporcom, pre ktorého vydáva rozsudky. Rozhodcovský súd sa vôbec nezaoberal primeranosťou zmluvných podmienok a neprimerané zmluvné pokuty vyhlásil za primerané len preto, že si ich navrhovatelia formálne neuplatňovali, avšak vôbec sa súd nezaoberal zisťovaním, v čom sa skutočne suma, ktorú od nich odporca požaduje zaplatiť, skladá, či už v nej nie sú započítané neprijateľné úroky z omeškania, či zmluvné pokuty. Zmluva v štandardných ustanoveniach obsahuje zmluvu o revolvingovom úvere, dohodu o zrážkach zo mzdy oprávňuje veriteľa - odporcu požadovať na zabezpečenie svojej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere od dlžníka - navrhovateľov splnomocnenie, ktorým dlžník splnomocňuje odporcu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu (Podmienka III.-5.-5), oprávnenie jednostranne zmeniť zmluvné podmienky navrhovateľom, zmluvnú pokutu vo výške 8 % z každej splátky, s ktorou

sa dlžník dostal do omeškania viac než 30 dní (Podmienka V.-3.), úrok z omeškania vo výške 0,08 % denne z dlžnej sumy, prednostné používanie ustanovení Obchodného zákonníka a toto je len slabý náčrt porušovania zákonných ustanovení, ktorých sa dopustil odporca a neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré obsahuje zmluva a ktoré nepripustným spôsobom zasahujú do ich spotrebiteľských práv, pričom rozhodcovský súd ani jednu z nich nevyhlásil za neprijateľnú a dokonca bez akýchkoľvek pochybností priznal odporcovi právo na plnenie z nich. Súdu dávajú do pozornosti, že rozhodcovský súd ich zaviazal platiť odporcovi úroky z omeškania vo výške 0,08 % denne, čo je v rozpore v súčasnosti s účinným Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie je nepreskúmateľné okrem iného aj preto, že celková suma, ktorú im rozhodcovský súd uložil zaplatiť je neprehľadná a oni vôbec nevedia, čo v sebe obsahuje. Tento nedostatok činí rozsudok aj materiálne nevykonateľným. Rozhodcovský rozsudok je ničotným právnym úkonom rozhodcovského súdu, keďže bol vykonaný na základe hrubo nemorálnej - neprijateľnej rozhodcovskej doložky a teda nemôže obstať a tvoriť nový kvalifikovaný záväzok medzi stranami. Z tohto dôvodu sa vo veci domáhajú aj zrušenia rozhodcovského rozsudku a to s odkazom na § 87 písm. f/ O. s. p., § 40 ods. 1, písm. c/ a písm. j/ Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

II.) Navrhovatelia sa ďalej domáhali určenia neplatnosti zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru ako celku. Žalovaný porušil ich spotrebiteľské práva tým, že pri koncipovaní všeobecných zmluvných podmienok, ktoré im potom dal podpísať, použil v zmluve početné neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré napĺňajú znaky ustanovené v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a sú neplatné podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Zmluvnými podmienkami odporcu sa už zaoberala aj komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich (ďalej len komisia), ktorá vo svojom závere označila viacero zo zmluvných podmienok za neprijateľné. Zo záveru komisie vybrali:

- bod IV.-1.-1. všeobecných podmienok - uvedené ustanovenie spôsobuje viazanie poskytnutia úverového rámca na predchádzajúce poskytnutie úveru od dodávateľa. V tejto súvislosti dáva komisia predovšetkým do pozornosti § 4 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Komisia nadobudla presvedčenie a rovnako aj z vyjadrenia dodávateľa je zrejmé, že dodávateľ úverový rámec spolu s kartou poskytuje iba podmienene na základe vlastnej úvahy až následne po tom, ako klient vstúpi do úverového právneho vzťahu s dodávateľom. Podľa uvedeného ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci t. j. dodávateľ nesmie viazať poskytnutie služby na poskytnutie inej služby. Aj keby sa tento zákaz na dodávateľa nevzťahoval, komisia poukazuje predovšetkým na prípad, kedy by spotrebiteľ mohol byť v dôsledku neschopnosti splácania v poradí prvého poskytnutého úveru fakticky prinútený siahnuť po ponuke úverového rámca. Táto skutočnosť by tak za každých okolností výrazným spôsobom ovplyvnila správanie spotrebiteľa smerom k prijatiu poskytovaného úverového rámca. Je nepochybné, že v tomto kontexte sa viazanosť poskytovaného úverovania môže javiť aj ako podmienka spôsobujúca nerovnováhu v právach a povinnostiach a to na ťarchu zmluvnej vôle spotrebiteľa. Pre tieto prípady by tak inak zákonom o ochrane spotrebiteľa zakázaná viazanosť poskytovania služieb mohla znamenať neprimeranú hospodársku (finančnú) závislosť spotrebiteľa od dodávateľa. Toto ustanovenie komisia dáva osobitne do pozornosti z toho dôvodu, že konanie dodávateľa spočívajúce v dohadovaní predchádzajúcim úverom, podmieneného úverového rámca môže napĺňať aj znaky nekalej obchodnej praktiky podľa § 7 ods. 2, písm. b/ Zákona o ochrane spotrebiteľa. Komisia je presvedčená, že dodávateľovi nič nebráni, aby spotrebiteľom úverový rámec poskytol ako individuálne dojednanú samostatnú službu po vzniku úverového vzťahu a nie ako vo všeobecných obchodných podmienkach upravenú viazanú službu.

- bod IV. -2.5. všeobecných podmienok - ide o ustanovenie pre priemerného spotrebiteľa veľmi zložené, nejasné až nezrozumiteľné, komisia je preto toho názoru, že ustanovenie by malo byť podstatne formulačne zjednodušené, rovnako zo strany dodávateľa riadne vysvetlené, čo si však môže vyžadovať až jeho individuálne vyjednanie, resp. prinajmenšom zahrnutie do úverovej zmluvy uzatváraanej so spotrebiteľom. To, že je ustanovenie uvedené vo všeobecných obchodných podmienkach, predstavuje zároveň nezanedbateľné nebezpečenstvo, že sa s týmto spotrebiteľ ani len neoboznámi. V tejto súvislosti komisia dodáva, že dodávateľom predložené všeobecné obchodné podmienky v súvislosti s úverovým rámcom a úverovou kartou odkazujú na v poradí ďalšie všeobecné obchodné podmienky, čo iba prispieva k neprehľadnosti zmluvných ustanovení, ktoré upravujú vzťahy spotrebiteľa a dodávateľa. Svojou nezrozumiteľnosťou toto ustanovenie spotrebiteľa navyše vystavuje značnej právnej neistote pri využívaní dodávateľom poskytovanej služby.

- bod V.-5. všeobecných podmienok - komisia poukazuje na zjavnú nevyváženosť práv a povinností dodávateľa a spotrebiteľa v súvislosti s odstúpením od zmluvy uzavretej prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie. Podľa komisie je zjavne neprimerané, ak možno zmluvu uzavrieť aj

prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie, zatiaľ, čo odstúpenie od takejto zmluvy je striktné viazané na zaslanie písomného oznámenia formou doporučeného listu do sídla spoločnosti. Nie je podľa komisie dôvodné, aby dodávateľ takýmto spôsobom obmedzoval formu, akou môže spotrebiteľ vypovedať zmluvu, najmä, ak mu zákon garantuje, že zmluvu bude môcť vypovedať aj inými prostriedkami.

- bod V.-13. všeobecných podmienok - rozhodcovská doložka vo svojich dôsledkoch predstavuje veľmi výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pretože nie súd, ale rozhodca rozhodne o právach a právom chránených záujmoch a výsledkom je nový kvalifikovaný záväzok. Ak je takáto rozhodcovská doložka súčasťou štandardných podmienok, vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ nepoukáže na jej nekalosť. Pre konanie spotrebiteľa preto v súvislosti s rozhodcovskou doložkou je nevyhnutné, aby spotrebiteľ mal možnosť požiadať štátny súd o ochranu, ak si rozhodcovský súd osobitne nevyjednal (výslovne si ho neželal). Predmetná rozhodcovská doložka nenapĺňa tento záujem na ochrane spotrebiteľa. Doložka síce umožňuje obrátiť sa spotrebiteľovi na štátny súd, ale otázka nemá znieť, či má možnosť spotrebiteľ uplatniť svoje právo na štátnom súde, ale správne má byť položená na účely zistenia, či rozhodcovská doložka ho nenúti podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, aj keď si to spotrebiteľ výslovne neželá. O taký prípad ide vtedy, ak spotrebiteľ má síce možnosť uplatniť právo na štátnom súde, ale zároveň podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, ak konanie vyvoláva dodávateľ. Aj v takom prípade ide o rozhodcovskú doložku, ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní. Vzniká otázka, či za takého stavu prichádza do úvahy vôbec rozhodcovská doložka v rámci štandardnej zmluvy, teda bez osobitného vyjednania. Komisia posúdila rozhodcovskú doložku dodávateľa a dospela k záveru, že táto vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory riešil nezvratne výlučne v rozhodcovskom konaní, konkrétne za stavu, že spor vyvolal dodávateľ. Spotrebiteľ navyše nemá žiadnu možnosť si rozhodcovskú doložku vyjednať, nakoľko ju dodávateľ vložil do všeobecných obchodných podmienok. Z tohto dôvodu mohol spotrebiteľ zmluvu ako celok iba odmietnuť alebo tak, ako tomu bolo v prípade viacerých podnetov spotrebiteľov doručených komisii, zmluvu prijať vrátane rozhodcovskej doložky. Nie je zanedbateľné ani to, že doložka nebola dojednaná až po vzniku sporu, ale práve naopak, už pri vzniku právneho vzťahu. Neprijateľnosť rozhodcovskej doložky už iba podčiarkuje skutočnosť, že sám dodávateľ vybral rozhodcovské súdy, ktoré majú riešiť všetky spory so spotrebiteľom. Tu komisia dáva do pozornosti, že miesto rozhodcovských súdov nespĺňa ani požiadavku predvídateľnosti a dostupnosti konania pre spotrebiteľa.

S týmito závermi komisie sa navrhovatelia plne stotožňujú. Pri takomto veľkom počte hrubo nemorálnych a zneužívajúcich zmluvných podmienok, ktoré zakladajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, nemôže obstať ani zmluva ako celok. Určite neuviedli všetky zmluvné podmienky, ktoré možno v zmluve a vo všeobecných zmluvných podmienkach zmluvy považovať za neprimerané a nekalé. Tieto aj ďalšie zmluvné podmienky môže súd posúdiť a aj ich vyhlásiť a to aj bez návrhu. Z týchto dôvodov navrhuje, aby súd aplikoval § 41 Občianskeho zákonníka v jeho eurokomfortnom výklade s Článkom VI. ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých obchodných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Článok VI. je pritom kogentným ustanovením, ktoré požaduje, aby spotrebiteľa nezaväzovala zmluva ako celok v kontexte ochrany spotrebiteľa pred používaním nekalých zmluvných podmienok. Rovnako navrhli, aby súd aplikoval aj § 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a vyhlásil ním zmienené, prípadne aj ďalšie zmluvné podmienky za neprijateľné, resp., aby aplikoval § 153 ods. 4 O. s. p.. Žiadajú preto určiť neplatnosť Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru ako celku. Na určení majú pritom ako spotrebiteľia vždy naliehavý právny záujem (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1N Cdo 1/2009).

III.) Odporca voči nim ako spotrebiteľom sa dopustil vážnej nekalej obchodnej praxe - použil veľmi drobné písmo a je problém súvislé čítať zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere, pretože sa začínajú po pár odsekoch zle čítať riadky a bez technických pomôcok (lupy, pravítka) sa nedajú riadne prečítať ani pri vynaložení úsilia, ktoré možno bežne vyžadovať. Uviedli, že Okresný súd Bratislava II. judikoval túto vážnu prax ako nekalú. Odporca im pritom vôbec nevysvetlil podmienky v zmluve tak, aby im plne porozumeli. Nekalou praxou je vždy konanie bez odbornej starostlivosti. Odporca konal bez odbornej starostlivosti, keď ich - spotrebiteľov vystavil zjavne nečitateľným, resp. iba veľmi obtiažne čitateľným zmluvným podmienkam - z dôvodu porušovania ich spotrebiteľských práv si navrhovatelia veľa vytrpeli - znášali permanentný stav neistoty, obáv z výšky dlhu a jeho neustáleho narastania, trpeli stresom, keď odporca uplatňoval voči nim jednotlivé nemorálne zmluvné podmienky. Na druhej strane odporca neurobil žiadny krok, neprejavil dobrú vôľu k tomu, aby podmienky prehodnotil a aby ich nevystavil svojmu konaniu bez odbornej starostlivosti. Z týchto dôvodov za utrpené stresy žiadajú aj

primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- €, ktoré im však vôbec nenahradí ich doteraz utrpenú ujmu.

Odporca v písomnom vyjadrení k návrhu navrhovateľov navrhol, aby súd žalobu navrhovateľov zamietol a odporcovi priznal náhradu trov konania. Zároveň navrhol, že v prípade, že súd zruší rozsudok rozhodcovského súdu, aby súd v súlade s § 43 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní pokračoval v konaní a vydal rozsudok v súlade s petitom uvedeným v návrhu na začatie rozhodcovského konania zo dňa 15. 4. 2010 a zaviazal navrhovateľov na náhradu trov konania. Odporca vo vyjadrení uviedol, že v danom prípade nie je daný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovská doložka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 24. 10. 2008 je platným právnym úkonom. Navrhovatelia s ňou súhlasili pri uzatváraní zmluvy o úvere a táto bola platne dojednaná medzi zmluvnými stranami, ako to aj vyplýva z Článku V. bod V.-13. všeobecných obchodných podmienok. Voči rozhodcovskej doložke navrhovatelia nenamietali pri uzatváraní zmluvy o úvere, počas trvania zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere, pri odstúpení od zmluvy a ani počas samotného rozhodcovského konania, o ktorom boli informovaní a v rámci ktorého sa písomne vyjadrili. Ani v tomto vyjadrení v rozhodcovskom konaní navrhovatelia neuviedli, že rozhodcovská doložka je podľa ich názoru neplatná, čo podľa názoru odporcu jednoznačne preukazuje, že s rozhodcovskou doložkou boli navrhovatelia riadne oboznámení a súhlasili s ňou. Až po vynesení rozhodcovského rozsudku, ktorý bol odlišný od požiadavky navrhovateľov (títo nenamietali výšku dlhu, avšak žiadali poskytnutie splátkového kalendára na jeho úhradu), navrhovatelia podanou žalobou v tomto konaní popreli platnosť rozhodcovskej doložky. Skutočnosť, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dojednaná pri uzatváraní zmluvy o úvere a nie až po vzniku sporu medzi nimi, nemá na platnosť rozhodcovskej doložky žiadny vplyv. Rozhodcovská doložka je platná a nepredstavuje neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy. Navrhovatelia vo svojej žalobe žiadnym spôsobom nepreukázali, že rozhodcovská doložka spôsobuje zásah do postavenia zmluvných strán ani, že zhoršuje postavenie spotrebiteľa voči dodávateľovi. Rozhodcovský súd nerozhoduje svojvoľne, ale je tak ako všeobecný súd viazaný platnými právnymi predpismi. Pri rozhodovaní vo veci je tak rozhodcovský súd viazaný Občianskym zákonníkom ako aj ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktoré chránia spotrebiteľa. Odporca má za to, že rozhodcovský súd pri rozhodovaní v predmetnej veci zohľadnil všetky ustanovenia právneho poriadku Slovenskej republiky ako aj Európskej únie na ochranu spotrebiteľa, čím poskytol ochranu práv spotrebiteľa. Dojednanie rozhodcovskej doložky nepredstavovalo podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka platného ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rozhodcovská doložka v zmluve o úvere nevyžadovala, aby spotrebiteľ, t. j. navrhovatelia riešili spory s odporcom výlučne prostredníctvom rozhodcovského súdu, nakoľko v Článku V.-13. všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere je uvedené, že „Týmto nie je dotknuté právo navrhovateľa obrátiť sa s návrhom na začatie konania na príslušný súd Slovenskej republiky. Účastník, proti ktorému návrh smeruje, berie túto skutočnosť na vedomie a súhlasí s ňou bez výhrad.“ Už zo samotnej dikcie § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka platného ku dňu 24. 10. 2008 vyplýva, že ak sa spotrebiteľ môže obrátiť aj na všeobecný súd pre riešenie sporov zo spotrebiteľskej zmluvy, dojednanie rozhodcovskej doložky nepredstavujú neprijateľnú podmienku zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo je aj prípad zmluvy o úvere uzavretej medzi navrhovateľmi a odporcom. Je nepochybné, že navrhovatelia boli oprávnení kedykoľvek sa obrátiť na všeobecný súd a neboli výhradne viazaní rozhodcovskou doložkou. Predmetné ustanovenie Článku V.-13. všeobecných obchodných podmienok dávajúce zmluvným stranám (a teda účastníkom tohto súdneho konania) v prípade sporu zo zmluvy o úvere právo podať návrh na začatie konania na všeobecnom súde, má výrazný vplyv na postavenie navrhovateľov ako spotrebiteľov. Postavenie navrhovateľov ako spotrebiteľov totižto nebolo nijakým spôsobom obmedzené, keďže navrhovatelia majú vytvorenú reálnu právnu možnosť v prípade potreby podať návrh na začatie konania zo zmluvy o úvere na všeobecnom súde. Odporca má za to, že rozhodcovský súd spravodlivo posúdil okolnosti daného prípadu, prihliadol na tú skutočnosť, že navrhovateľom bol zo strany odporcu poskytnutý úver, ktorý navrhovatelia nesplácali a rozhodol v súlade so všeobecnými záväznými právnymi predpismi. Konanie na rozhodcovskom súde nespôsobovalo žiadnu nerovnosť medzi účastníkmi konania, práve naopak konaním na rozhodcovskom súde sa postavenie navrhovateľov zlepšilo. Trovy konania, ktoré navrhovatelia ako neúspešní účastníci sú povinní zaplatiť, sú v rozhodcovskom konaní nižšie ako v konaní pred všeobecným súdom (súdny poplatok rozhodcovského konania bol vo výške 71,09 €, súdny poplatok vyrubený všeobecným súdom z istiny 2.206,06 € by predstavoval sumu vo výške 132,- €). Odporca má za to, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere je platná a nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. V konaní pred rozhodcovským súdom bol vydaný rozhodcovský rozsudok, pričom rozhodcovský súd konal v súlade

so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Na základe uvedeného tak nie je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Odporca je toho názoru, že zmluva o úvere je platným právnym úkonom so všetkými z toho vyplývajúcimi dôsledkami. Predmetom Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 24. 10. 2008 bolo podľa Časti B/ KLASICKÝ ÚVER poskytnutie úveru vo výške 60.000,- Sk s tým, že navrhovateľka v rade 1/ ako dlžník sa zaviazala uvedený úver zaplatiť odporcovi ako veriteľovi v 48 mesačných splátkach každú vo výške 1.801,- Sk vždy k 15. dňu v mesiaci. V zmluve o úvere navrhovateľka 1/ prehlásila, že sa oboznámila so všeobecnými podmienkami odporcu pre poskytnutie spotrebiteľského úveru a súhlasí s nimi bez výhrady. Z Bodu V.11. týchto všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že všeobecné obchodné podmienky a sadzobník poplatkov platný v prvý deň čerpania úveru sú neoddeliteľnou súčasťou všetkých úverových zmlúv uzavretých medzi navrhovateľom ako klientom a odporcom ako veriteľom. Proces uzatvorenia úverovej zmluvy je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka upravujúcimi proces uzatvárania zmlúv vrátane spotrebiteľských zmlúv. Zmluva o úvere má všetky náležitosti, ktoré pre zmluvy o spotrebiteľských úveroch v čase jej uzavretia (dňa 24. 10. 2008) stanovoval Občiansky zákonník, Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a Zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinné ku dňu uzavretia zmluvy. Všeobecné ustanovenia všeobecných podmienok v bode II. zakotvujú, že klient je povinný vyplniť žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru na príslušnom formulári schválenom X., prípadne vyplniť osobný dotazník, ktorý je jeho súčasťou. V bode II.-1.-2. všeobecných podmienok je ďalej uvedené, že žiadosť sa po jej riadnom vyplnení, označení dátumom a podpísaní klientom stáva návrhom klienta na uzavretie zmluvy. Návrh predkladá klient X. priamo alebo prostredníctvom zmluvného predajcu. Podľa Bodu III.-1.-1. prvej vety časti III. (klasický úver) všeobecných podmienok prijatím návrhu a teda okamihom vzniku zmluvy je v zmysle § 275 ods. 4 Obchodného zákonníka odoslanie písomného oznámenia o prijatí adresovaného klientovi alebo prevod peňažných prostriedkov zodpovedajúcich výške poskytnutého úveru alebo jeho dohodnutej súčasti uvedené v návrhu na účet predajcu, prípadne iným dohodnutým spôsobom. Ďalej je v tomto ustanovení uvedené, že vznik zmluvy potvrdí X. klientovi písomne. Ako dôkaz odporca označuje písomné oznámenie o akceptácii žiadosti o poskytnutie úveru a potvrdenie o poskytnutí úveru. Zmluva o úvere je platným právnym úkonom, na základe ktorého poskytol navrhovateľovi 1/ úver, o ktorý požiadal. Zároveň odporca poukazuje na tú skutočnosť, že navrhovateľovi 1/ poskytol len tzv. klasický úver popísaný vyššie a nie tzv. revolvingový úver (kreditnú kartu a úverový rámec) podľa časti C zmluvy o úvere, pričom navrhovatelia v žalobe poukazujú na ustanovenia všeobecných podmienok k časti C zmluvy o úvere, ktorá sa týka kreditnej karty a poskytnutia úverového rámca. Navrhovatelia vo svojej žalobe neuviedli žiadny relevantný dôvod neplatnosti zmluvy o úvere (predmetom ktorej je poskytnutie tzv. klasického úveru). Ako odporca uviedol, zmluva o úvere bola uzatvorená na základe žiadosti navrhovateľov, t. j. návrhu na uzavretie zmluvy a prijatie tohto návrhu zo strany odporcu. Proces uzatvorenia zmluvy o úvere je teda v súlade so všeobecnými záväznými právnymi predpismi. Zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované Zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platnom v znení ku dňu 24. 10. 2008. Zmluva o úvere je tak platným právnym úkonom so všetkými z toho vyplývajúci dôsledkami. Navyše odporca poukázal na to, že v čase uzatvárania zmluvy o úvere mali navrhovatelia dostatok času a priestoru na preštudovanie zmluvy na posúdenie jej výhodnosti a na rozhodnutie, či zmluvu o úvere s odporcom uzatvorí alebo nie. Nie je možné stotožniť sa s tvrdením navrhovateľov, že ich rozhodovanie ovplyvnila ich zlá finančná situácia. K uzavretiu zmluvy o úvere ich odporca žiadnym spôsobom nenútil, samotné uzavretie zmluvy o úvere predstavovalo len slobodnú vôľu navrhovateľov. Navrhovatelia v žalobe tvrdia, že boli vo finančnej tiesni pre nedoplatky za vodu a plyn, avšak pri uzatváraní zmluvy o úvere uviedli, že poskytovaný úver chcú použiť na prestavbu a rekonštrukciu domu/bytu. Odporca postupoval s odbornou starostlivosťou, od navrhovateľov si vyžiadal vyplnenie osobného dotazníka, kde dňa 24. 10. 2008 navrhovatelia uviedli výšku svojich záväzkov: splátky spotrebného úveru 2.300,- Sk, splátka kreditnej karty 1.000,- Sk a svoje spoločné príjmy ako 26.000,- Sk mesačne. Z týchto údajov nevyplýva žiadna finančná tieseň navrhovateľov pri uzatváraní zmluvy o úvere. Ak však pri poskytovaní údajov o svojej finančnej situácii navrhovatelia uviedli nesprávne, alebo úmyselne zavádzajúce informácie, na základe ktorých nemohol odporca adekvátne posúdiť ich schopnosť splácať poskytnutý úver, táto skutočnosť nemôže byť na ujmu odporcu.

Na základe vyššie uvedeného mal odporca za to, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dojednaná v zmluve o úvere platne a zároveň nie sú dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku. Odporca tak trvá na žalobe podanej dňa 15. 4. 2010, v ktorej žiadal, aby navrhovateľom bola uložená povinnosť zaplatiť sumu 2.206,06 € s príslušenstvom ako aj nahradiť trovy konania.

Navrhovatelia sa domáhajú od odporcu za porušovanie spotrebiteľských práv primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500,- € pre každého z nich. Odporca poukazuje na tú skutočnosť, že

neporušil žiadne z práv navrhovateľov ako spotrebiteľov a z tohto dôvodu tak absentuje predpoklad priznania primeraného finančného zadosťučinenia. Ani navrhovatelia neuviedli, akú povinnosť mal odporca porušiť. Priznanie finančného zadosťučinenia odôvodňujú subjektívnymi pocitmi, ktoré boli spôsobené ich nepriaznivou finančnou situáciou (v ktorej sa v zmysle svojich vyjadrení nachádzali už predtým, ako odporcu požiadali o poskytnutie úveru) a nie konaním alebo opomenutím odporcu. Zároveň odporca považuje požadovanú výšku finančného zadosťučinenia s prihliadnutím na výšku úveru a dlh navrhovateľov za neprimerane vysokú. Z týchto dôvodov preto žiada, aby súd návrh navrhovateľov o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia zamietol.

Navrhovatelia sa písomne vyjadrili k vyjadreniu odporcu k návrhu podaním doručeným súdu dňa 24. 10. 2013, v ktorom uviedli, že odporca zabúda na skutočnosť, že zmluvu o úvere uzatvorili priemerní spotrebiteľia, ktorí bez právneho poradenstva ťažko posúdia primeranosť zmluvných podmienok, ich podstatu a význam. Navrhovatelia nemali žiadnu možnosť odmietnuť uzatvorenie rozhodcovskej doložky, rovnako, ako sa nemohli vyznať v neprehľadných zmluvných ustanoveniach, ktorých neplatnosť sa navrhovatelia domáhajú. Rozhodcovskú doložku ani ostatné zmluvné dojednania (na ktoré odkazuje zmluva a ktoré sú upravené vo všeobecných podmienkach) nie je možné považovať za súčasť zmluvy a vôbec nie za individuálne dojednané. Formulácia rozhodcovskej doložky vo všeobecných podmienkach neumožňovala navrhovateľom iné, ako ju prijať. Navrhovatelia žiadnym spôsobom nemali možnosť meniť ju, ani sa s ňou oboznámiť. Najmä preto ju navrhovatelia považujú za neplatne dojednanú podľa § 40 ods. 1, písm. c/ Zákona č. 244/2002 Z. z.. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (24. 10. 2008) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pri rozhodcovskej doložke nejde o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie, nakoľko spotrebiteľ nemal možnosť oboznámiť sa s rozhodcovskou doložkou pred podpisom zmluvy a ako už bolo uvedené, nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Rozhodcovská doložka a konanie pred rozhodcovským súdom bola navyše v neprospech spotrebiteľa a neprinesla mu žiadne výhody. Rozhodcovský súd nebral do úvahy celý raz neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré spotrebiteľská zmluva obsahovala a neposkytol spotrebiteľovi náležitú ochranu tak, ako ho k tomu zaväzuje smernica Rady 93/12/EHS zo dňa 5. 4. 1993 o nekalých obchodných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a § 3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z.. Rozhodcovský súd nebral do úvahy skutočnosť, že rozhodcovská doložka nebola platne dohodnutá. Rovnako zaviazal navrhovateľov uhradiť odporcovi zmluvnú pokutu a denný úrok z omeškania v sume 0,08 % denne. Ani zmluvná pokuta a ani úrok z omeškania neboli individuálne dojednané, nemožno ich preto považovať za platne uzatvorené. Odporca neunesol dôkazné bremeno a v priebehu celého konania žiadnym spôsobom nepreukázal, že rozhodcovská doložka, zmluvná pokuta a úrok z omeškania boli dohodnuté individuálne. Možno ich preto považovať za neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú neplatné. Úrok z omeškania je navyše v rozpore so znením Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Navrhovateľom tiež nie je známe, akým spôsobom odporca dospel k sume, ktorú žaloval v rozhodcovskom konaní (2.158,98 € + zmluvná pokuta 47,09 €). Žalovaná suma je vyššia, ako by mala byť, navrhovatelia zaplatili z istiny 1.991,64 € sumu 262,66 €, ku ktorej si odporca mohol uplatňovať úrok v maximálnej výške, akú poskytovali banky v čase uzatvorenia zmluvy, ak chcel konať v súlade s dobrými mravmi. Podľa § 3 ods. 10 a 11 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, navyše v čase uzatvorenia zmluvy výška odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver nesmela prevýšiť výšku odplaty ustanovenú Nariadením vlády č. 238/2008 Z. z.. Ak si odporca nárokoval okrem mesačnej splátky 59,78 €, úrokov z omeškania (v čase podpisu zmluvy až vo výške 21,2 % p. a.), uhradenie poplatku za uzatvorenie zmluvy v sume 39,83 €, aj mesačného poplatku 1,66 € za správu úveru, navrhovatelia sa domáhajú určenia neplatnosti výšky odplaty, ktorá je v rozpore so znením § 3 ods. 10 a 11 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Úroková sadzba v čase podpisu zmluvy je, ako je v zmluve uvedené 21,2 % . Ročná úroková sadzba už predstavuje 14,87 %. Uvedené ustanovenie zmluvy je maximálne neprehľadné, nakoľko odporca žiadnym spôsobom v zmluve spôsob výpočtu aktuálnej úrokovej sadzby a ročnej úrokovej sadzby neupravuje. Podľa § 4 ods. 2, písm. h/ Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, resp. ročná úroková sadzba musí byť jasne určená. Ani jedna z uvedených podmienok splnená nebola, odporca v zmluve uvádza 2 rozdielne výšky úrokových sadzieb. Ak uvedené neobsahuje, možno ju považovať v zmysle § 4 ods. 3 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch za bezúročnú a bez poplatkov. Z uvedeného dôvodu navrhovatelia považujú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Neplatnosť zmluvy o úvere vidia navrhovatelia aj v rozpore odplaty s dobrými mravmi. Odporca vystavil navrhovateľov úrokovej sadzbe 21,2 % v čase podpisu zmluvy (resp. údajne 14,87 % p. a.?). V judikatúre je všeobecne

uznávané, že odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančných trhoch za spotrebiteľské úvery v obdobnom prípade. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých finančných prostriedkov a lehotu splatnosti. Či už súd posúdi úver ako bezúročný a bez poplatkov, alebo posúdi zmluvu ako absolútne neplatnú pre veľké množstvo neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 150 ods. 1, 2 O. s. p. nemusí súd náhradu trov konania odporcovi priznať vzhľadom pre rozpor zmluvy s dobrými mravmi, nezákonné zmluvné podmienky, ktoré nezavinil navrhovateľ a tiež pre jeho zlú sociálnu situáciu. Rovnako ich súd môže znížiť podľa svojho uváženia, ak sú neprímerane vysoké. Odporca neunesol dôkazné bremeno a v priebehu celého konania žiadnym spôsobom nepreukázal, že rozhodcovská doložka, zmluvná pokuta a úrok z omeškania boli dohodnuté individuálne, preto ich možno považovať za neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú neplatné.

Súd uznesením č. k. 8C/137/2012-48 zo dňa 9. 1. 2013 odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku G. M. G. C. Y.T. M. G. Z.. G.. so sídlom T. XXXX, XXX XX Č. sp. zn. Y. XXX/XXXX zo dňa 6. 6. 2011 voči navrhovateľom 1/ a 2/ až do právoplatného skončenia konania o zrušení rozhodcovského rozsudku vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 8C/137/2012. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 2. 2013.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov 1/ a 2/ a prečítaním a oboznámením sa s podstatným obsahom listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise a to Zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru, odstúpením od úverovej zmluvy, žalobou, rozhodcovským rozsudkom, potvrdením o odfinancovaní peňažných prostriedkov, potvrdením o prijatí splátok, výstupom z informačného systému odporcu, oznámením odporcu, osobným dotazníkom a spisom M. G. C. Y. M. G. Z.. G.. sp. zn. Y., a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav.

Navrhovateľka 1/ na pojednávaní uviedla, že úver si vzali, pretože potrebovali prerobiť kúpeľňu. V novinách našla inzerát, že spoločnosť X. poskytuje pôžičky, tak tam zavolała. Oni jej poslali papiere na vyplnenie, ktoré im následne zaslala späť spolu s vyplnenou a podpísanou zmluvou. Následne do jedného až dvoch týždňov jej peniaze poslali. S nikým zo zamestnancov odporcu osobne nekomunikovala, všetko prebiehalo len telefonicky alebo písomnou korešpondenciou. Zmluvu si neprečítala, pretože sú na nej veľmi drobné písmená, nedalo sa to poriadne prečítať. Nemala vedomosť o tom, že vo všeobecných podmienkach je zakotvená rozhodcovská doložka a čo to znamená. Keď si vzala úver, vtedy nebola vo finančnej tiesni. Bola zamestnaná v poľnohospodárskom družstve Baša ako robotníčka. Odporcovi predkladala výplatné pásky, výpisy z účtov, osobný dotazník sa vypíňal cez telefón, potom jej ho poslali na podpis, ona ho skontrolovala, čo bolo v ňom uvedené a potom ho podpísala. Už si nepamätá, či úver splácala od začiatku riadne, alebo už od začiatku platila menej. Keď ju v roku 2010 prepustili z práce, dostala sa do finančnej tiesne a nedokázala poskytnutý úver splácať. Zamestnanec odporcu ju telefonicky kontaktoval, prečo nespláca a ona mu vysvetlila, že je vo finančnej tiesni a žiadala o zníženie splátok na sumu 10,- € , oni to neakceptovali. Povedali, že je to málo, že také splátky platiť ani nemusí, že ju dajú na vymáhanie. Potom, ako ju prepustili z práce, požiadala o invalidný dôchodok, v roku 2011 jej priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Bola nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. V jej prípade išlo o klasický úver, karta jej nebola vydaná žiadna. Doposiaľ zaplatili odporcovi sumu 262,66 €. Spolu s navrhovateľom 2/ mali viac úverov a to jednak v Slovenskej sporiteľni, VÚB banke a v spoločnosti Home Credit, všetky si vzali predtým, ako uzavreli zmluvu s odporcom. Bola psychicky zničená z toho, že mala malú výplatu a všetci na každú stranu pýtali peniaze, keďže mali viac úverov. Potom začala dokonca navštevovať aj psychiatra. Vtedy, keď uzavreli s odporcom zmluvu o úvere, neboli vo finančnej tiesni, mali síce nedoplatky za vodu a plyn a z úveru od odporcu tieto nedoplatky uhradili. Do nepriaznivej finančnej situácie sa dostali neskôr.

Navrhovateľ 2/ pri výsluchu na pojednávaní sa pridržal toho, čo uviedla navrhovateľka 1/, ďalej uviedol, že spolu s manželkou si chceli zobrať úver od odporcu, preto zmluvu podpísal. Všeobecné podmienky nečítal, pretože boli písané drobným písmom. Nevedel o tom, že vo všeobecných podmienkach je rozhodcovská doložka a možnosť, že prípadný spor sa bude rozhodovať pred rozhodcovským súdom, nevedel, čo znamená rozhodcovská doložka.

Navrhovateľka 1/ uzavrela dňa 24. 10. 2008 s odporcom Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej odporca poskytol úver vo výške 1.991,64 € (60.000,- Sk). Navrhovateľka sa v zmluve zaviazala poskytnutý úver splácať v 48 mesačných splátkach vo výške 59,78

€ (1.801,- Sk) s tým, že prvá splátka bola dohodnutá na deň 15. 11. 2008. Úver bol navrhovateľke poskytnutý za účelom prestavby a rekonštrukcie domu/bytu. V zmysle Bodu B/ Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru išlo o KLASICKÝ ÚVER. Ročná úroková sadzba bola určená vo výške 14,87 %, RPMN 22,39 %, priemerná RPMN 22,21 %, celkové náklady 917,75 € (27.648,- Sk), poplatok za uzavretie zmluvy splatný v deň čerpania úveru bol určený vo výške 39,83 (1.200,- Sk) a mesačný poplatok za správu úveru vo výške 1,66 € (50,- Sk). Splatnosť splátky bola určená vždy k 15. dňu v mesiaci. Mesačný poplatok za správu úveru je súčasťou splátky. Navrhovateľka 1/ sa zaviazala splácať čerpaný úver pravidelnými mesačnými splátkami bankovým prevodom. Navrhovateľka 1/ vyhlásila, že sa oboznámila so všeobecnými podmienkami X. G. Z.. G.. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej len všeobecné podmienky), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto žiadosti/zmluvy, súhlasila s nimi bez výhrad a žiadala, aby jej spoločnosť X. G. Z.. G.. poskytla úver za podmienok uvedených v tejto žiadosti. Navrhovateľ 2/ vyhlásil, že súhlasí s vyššie uvedenou žiadosťou partnerky o spotrebiteľský úver X. G. Z.. G.. a so všeobecnými podmienkami a že všetky údaje v súvislosti s touto žiadosťou sú úplné a pravdivé. Ďalej vyhlásil, že spoločne a nerozdielne s partnerkou uhradí záväzky zo zmluvy o úvere vrátane príslušenstva na základe prijatia tejto žiadosti spoločnosťou X. G. Z.. G..., ďalej súhlasil pre prípad omeškania so splácaním úveru s vykonávaním zrážok z jeho mzdy podľa časti F/ a vyjadril súhlas s podmienkami spracovania osobných údajov, ktoré sú uvedené v príslušnom článku všeobecných podmienok, porozumel im a súhlasí s nimi.

Dňa 9. 10. 2008 podpísala navrhovateľka osobný dotazník (č. I. 114 spisu), v ktorom uviedla, že je zamestnaná v C. S. H.Z. ako robotníčka a jej partner navrhovateľ 2/ je zamestnaný v C. S. H. ako kŕmič a dojič hovädzieho dobytku. Mesačný príjem navrhovateľky 1/ bol uvedený vo výške 348,54 € (10.500,- Sk) a mesačný príjem jej partnera navrhovateľa 2/ bol uvedených vo výške 514,51 € (15.500,- Sk). Mesačné platby na nájom, plyn a elektriku boli uvedené vo výške 66,39 € (2.000,- Sk), splátka spotrebného úveru vo výške 76,35 € mesačne (2.300,- Sk) a splátka kreditnej karty vo výške 33,19 € (1.000,- Sk). Finančné prostriedky z úveru mali byť použité na rekonštrukciu v mieste trvalého bydliska. Navrhovateľka 1/ zároveň vyhlásila, že všetky ňou uvedené údaje sú úplné a pravdivé a že nezamietala žiadne skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť posúdenie jej žiadosti.

Na základe rozhodcovského rozsudku G. M. G. C. Y. M. G. Z.. G.. zo dňa 6. 6. 2011 sp. zn. Y. boli navrhovatelia zaviazaní spoločne a nerozdielne uhradiť odporcovi sumu 2.206,06 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,08 % denne zo sumy 2.158,97 € od 1. 3. 2010 do zaplatenia a nahradiť odporcovi trovy rozhodcovského konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 71,09 € a trov právneho zastúpenia vo výške 196,48 € do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Rozhodca v rozhodcovskom rozsudku uviedol, že preskúmal právomoc G. M. G. C. Y. M. G. Z.. G..., pričom na základe zistenia a posúdenia rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola medzi účastníkmi uzavretá, dospel k názoru, že je daná právomoc G. M. G. C. Y.Č. M. G. Z.. G.. k rozhodnutiu vo veci. Rozhodca vyzval navrhovateľov (v rozhodcovskom konaní v procesnom postavení odporcov), aby sa v lehote 15 dní vyjadrili vo veci k tvrdeniam uvedeným a dôkazom označeným v žalobe a aby označili dôkazy k preukázaniu svojich tvrdení. Navrhovatelia sa k žalobe vyjadrili listom tak, že berú na vedomie a vedia, že dlžnú sumu musia odporcovi uhradiť a s ohľadom na skutočnosť, že sú v zlej finančnej situácii, kedy je navrhovateľka 1/ od 4. 3. 2010 v dočasnej pracovnej neschopnosti a navrhovateľ 2/ zmenil zamestnanie a ich spoločný príjem je 800,- € a výdavky sú 1.000,- €, požiadali o splátky po 40,- € od mesiaca jún. Odporca (v rozhodcovskom konaní v procesnom postavení navrhovateľa), nesúhlasil s plnením v mesačných splátkach, nakoľko splátka je príliš nízka a navrhovatelia mali možnosť dlh splácať, túto nevyužili a žiadnym spôsobom neprejavili snahu dlh uhradiť. Rozhodcovský súd o spôsobe splatenia dlžnej sumy nerozhodol v zmysle návrhu navrhovateľov a ponechal uvedené na dohode účastníkov konania, nakoľko dospel k záveru, že možnosť dohodnúť sa na mesačných splátkach je možná aj po vydaní rozhodcovského rozsudku, nakoľko táto je plne v kompetencii účastníkov konania. Rozhodca posúdil nárok odporcu ako dôvodný a vyhovel mu v uplatnenom rozsahu. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13. 6. 2011 a vykonateľnosť dňa 17. 6. 2011.

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),

- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. 13a)

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní,

(1) Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

(2) Rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevyklúčia.

Podľa § 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní,

(1) Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

(2) Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, 4) ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

(3) Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

Podľa § 52 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy,

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r), 5 Občianskeho zákonníka,

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 80 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.), návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä

a) o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho);

b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva;

c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľov, aby súd I) zrušil rozhodcovský rozsudok G. M.É. G. C. Y. M. G. Z.. G.. sp. zn. Y. zo dňa 6. 6. 2011 vydaný rozhodcom N.. J. Q., II.) určil, že rozhodcovská doložka uvedená v Článku V.-13. všeobecných podmienok X. G. Z.. G.. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej len všeobecných podmienok) ako súčasť Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 9. 10. 2008 uzatvorenej medzi navrhovateľmi a odporcom je neprijateľná zmluvná podmienka, III.) určil, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 9. 10. 2008 uzatvorená navrhovateľmi a odporca je neplatná, IV.) uložil odporcovi povinnosť zaplatiť každému z navrhovateľov primerané finančné zadosťučinenie 500,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a návrh navrhovateľov na náhradu trov konania.

Bod. I.) návrh navrhovateľov na zrušenie rozhodcovského rozsudku G. M. G. C. Y. M. G. Z.. G.. sp. zn. Y. zo dňa 6. 6. 2011.

Zo spisu rozhodcovského súdu sp. zn. Y. súd zistil, že rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľom 1/ a 2/ doručený dňa 13. 6. 2011. Žalobu na žalobu zrušenie tohto rozhodcovského rozsudku podali navrhovatelia na súd dňa 12. 7. 2011, čiže v zákonnej 30-dňovej lehote od doručenia rozhodcovského rozsudku (§ 41 ods. 1 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní).

Navrhovatelia ako dôvod zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku uviedli: 1.) § 40 ods. 1, písm. c/ Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní - jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, v spojení s § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4, písm. r/ Občianskeho zákonníka; 2.) § 40 ods. 1, písm. j/ Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní - pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

K bodu 1.) - jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Podľa Bodu V.-13. všeobecných podmienok, sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory vzniknuté z tejto zmluvy vrátane sporov o platnosť, výklad alebo zánik zmluvy sa budú rozhodovať v rozhodcovskom konaní pred jediným rozhodcom G.W. M. G. C. Y. M. G. Z. G. so sídlom v Č., T. XXXX alebo Rozhodcovského súdu v H. G. G. D. H., D. XX. Zmluvné strany sa zaviazali podrobiť rozhodnutiu vybraného rozhodcovského súdu a jeho rozhodnutie bude pre strany konečné, záväzné a vykonateľné s tým, že nie je dotknuté právo navrhovateľa obrátiť sa s návrhom na začatie konania na príslušný súd Slovenskej republiky. Účastník, proti ktorému návrh smeruje, berie túto skutočnosť na vedomie a súhlasí s ňou bez výhrad.

V danom prípade bola uzavretá medzi účastníkmi zmluva o spotrebiteľskom úvere s vopred pripraveným obsahom zo strany veriteľa, tzv. typová formulárová zmluva, keď navrhovatelia ako dlžníci nemohli individuálne ovplyvniť obsah pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi navrhovateľmi a odporcom je zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, nakoľko navrhovatelia, ktorí túto zmluvu uzavreli, ju uzavreli ako fyzické osoby nie podnikatelia a odporca, ktorý je podnikateľským subjektom, má v predmete podnikania i poskytnutie finančných prostriedkov, teda zmluvu uzavrel s navrhovateľmi v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné posudzovať zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú medzi účastníkmi konania aj podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Rozhodcovské konanie je osobitný druh civilného konania, ktoré sa môže uskutočniť v prípade súkromnoprávných sporov, pre ktoré zákon pripúšťa uzavretie rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Rozhodcovská zmluva má procesnú povahu. Zákon vyžaduje k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy písomnú formu, pričom nedodržanie tejto objektívnej podmienky má za následok neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). V zmysle § 4 Zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne výmenných listoch, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy. Základná podmienka pre konštatovanie existencie rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve je písomná forma. Písomná forma je zachovaná, ak je obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. Úprava obsiahnutá v zákone o rozhodcovskom konaní o úprave formy rozhodcovskej zmluvy v § 4 je striktná bez možnosti extenzívneho výkladu a formálna podmienka písomnej formy v danom prípade dodržaná nebola. Ako vyplýva z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a všeobecných podmienok, nie je zrejmé, že by spĺňali náležitosti, ktoré vyžaduje zákon, teda, že by došlo k podpisu uvedených všeobecných podmienok obidvoma sporovými stranami, čím by založili rozhodcovskú doložku. Zo samotného spojenia zmluvy a všeobecných podmienok nemožno vyvodiť, že obsahujú nepochybné prejav vôle účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere, že sú s ňou oboznámení a súhlasia s úverovými podmienkami. Účastníci konania rozhodcovskú doložku zakotvenú v Bode V.-13. osobitne nepodpísali. Podpis účastníkov zmluvy je len na prvej strane zmluvy. Súd má za to, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd vydal rozhodnutie je neplatná, pretože nespĺňa základné zákonné náležitosti vyžadované Zákom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a to z dôvodu nedodržania písomnej formy, nakoľko doložka bola uvedená vo všeobecných podmienkach, čím nedošlo k dodržaniu zákonom stanovenej formy a teda rozhodcovská doložka je neplatná. Samotný navrhovateľia 1/ a 2/ pri výsluchu uviedli, že nemali vedomosť o tom, že rozhodcovská doložka je súčasťou zmluvy, resp. všeobecných podmienok a taktiež nemali vedomosť o tom, čo vo svojej podstate rozhodcovská doložka znamená. Súd ďalej poukazuje na tú skutočnosť, že rozhodcovská doložka je obsahom formulárovej zmluvy a to všeobecných podmienok, ktorú navrhovatelia nemali možnosť ovplyvniť, ani individuálne dohodnúť, alebo zmeniť. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľia osobitne nevyjednali a nemali výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohli zmluvu len ako celok odmietnuť, alebo sa podrobiť všetkým všeobecným podmienkam, teda aj rozhodcovskému konaniu. Súd ďalej poukazuje taktiež na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania o spore na rozhodcovskom súde, nakoľko miesto rozhodcovského konania je od bydliska navrhovateľov vzdialené viac ako 250 kilometrov (pozri napr. rozsudok Európskeho súdneho dvora C 240/98 až C 244/98 a C 243/08).

Z vyššie uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že rozhodcovská doložka zakotvená v Bode V.-13. všeobecných podmienok, je v zmysle § 4 ods. 2 Zákona č. 244/2002 Z. z. neplatná a neplatná

rozhodcovská doložka zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť.

K bodu 2.) - pri rozhodovaní boli porušené všeobecné záväzné predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Rozhodcovské konanie prebieha často bez účasti spotrebiteľov, veritelia často zámerne vyberajú rozhodcovské orgány, ktoré sa nachádzajú ďaleko od miesta bydliska spotrebiteľov. K spotrebiteľom v rámci rozhodcovského konania sa pristupuje rovnako ako k podnikateľským subjektom a pri rozhodnutiach sa neprihliada na predpisy o ochrane spotrebiteľa. Z rozhodcovského rozsudku vyplýva, že v danom rozhodcovskom konaní rozhodcovský súd vôbec neaplikoval príslušné všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Rozhodca úplne ignoroval predpisy určené na ochranu spotrebiteľa a to je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1, písm. j/ Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Rozhodca na daný prípad aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka a nie ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Rozhodca ďalej v rozpore s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a Nariadením vlády SR č. 87/1995 Zb. zaviazal navrhovateľov platiť odporcovi úroky z omeškania vo výške 0,08 % denne. Súd ďalej poukazuje na to, že rozhodcovský rozsudok je nepreskúmateľný, nakoľko z neho nie je zrejmé, z čoho pozostáva priznaná istina. Rozhodca si pri rozhodovaní osvojil odporcom tvrdený stav. Ďalej súd poukazuje na to, že navrhovatelia vo vyjadrení k návrhu žiadali o umožnenie splácať dlh v splátkach vo výške 40,- € mesačne z dôvodu, že sú v zlej finančnej situácii. Nakoľko odporca so splátkami nesúhlasil, rozhodca zaviazal navrhovateľov na zaplatenie dlhu do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia s tým, že ponechal na dohode účastníkov uzavretie splátkového kalendáru po vydaní rozhodcovského rozsudku. Aj v tomto smere boli navrhovatelia ukrátení na svojich právach, nakoľko ťažko možno predpokladať, že by odporca bol ochotný s nimi uzavrieť splátkový kalendár po skončení rozhodcovského konania, keď túto ochotu neprejavil v priebehu rozhodcovského konania.

Z vyššie uvedených dôvodov považoval návrh navrhovateľov o zrušenie rozhodcovského rozsudku za dôvodný, preto rozhodcovský rozsudok G.Á. M. G. C. Y. M. G. Z.. G.. sp. zn. Y. zo 6. 6. 2011 vydaný rozhodcom N.. J. Q. zrušil.

Bod II.) návrh navrhovateľov, aby súd určil, že rozhodcovská doložka uvedená v Článku V.-13. všeobecných podmienok ako súčasť Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 9. 10. 2008 uzatvorenej medzi navrhovateľmi a odporcom je neprijateľná zmluvná podmienka.

Súd žalobu navrhovateľov v časti o určenie, že rozhodcovská doložka uvedená v Článku V.-13. všeobecných podmienok X. G. Z.. G.. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru je neprijateľná zmluvná podmienka zamietol z dôvodu, že samotný rozhodcovský rozsudok svojim rozhodnutím zrušil z dôvodu, že táto rozhodcovská doložka nebola dojednaná v zákonom stanovenej písomnej forme. Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľnú podmienku sa považuje ustanovenie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Všeobecné podmienky odporcu však neobsahujú ustanovenie, ktoré by upravovalo, že odporca môže ako veriteľ riešiť spor výlučne v rozhodcovskom konaní. V Bode V.-13. všeobecných podmienok je iba uvedené, že všetky spory sa budú rozhodovať v rozhodcovskom konaní, nie však výlučne v rozhodcovskom konaní. Je tam zároveň uvedené, že týmto nie je dotknuté právo navrhovateľa obrátiť sa s návrhom na začatie konania na príslušný súd Slovenskej republiky. Odporca mohol podať žalobu o zaplatenie dlžnej sumy voči navrhovateľom i na všeobecnom súde. Z tohto dôvodu súd nepostupoval podľa § 53 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a túto neprijateľnú podmienku vo výroku rozsudku neuviedol, pretože rozhodcovský rozsudok zrušil z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky a porušenia všeobecných záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa pri rozhodovaní v rozhodcovskom konaní.

Bod III.) návrh navrhovateľov, aby súd určil, že Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 9. 10. 2008 uzatvorená medzi navrhovateľmi a odporcom je neplatná.

Za určovací žalobu v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p. považuje súdna prax žalobu o neplatnosť právneho úkonu ako jeden z právnych prostriedkov ochrany spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem navrhovateľov na určení neplatnosti právneho úkonu je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti

prípade predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel na navrhovateľmi navrhovaného rozhodnutia. Pri skúmaní podmienok uvedených v § 80 písm. c/ O. s. p. umožňujúcich riešenie práva, resp. právneho vzťahu súdnym rozhodnutím, treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere majú navrhovatelia - spotrebiteľia, ktorých špecifické postavenie ako slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskych spoločenstiev, v neposlednom rade i domáca právna úprava, pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov v prípade čiastočnej neplatnosti zmluvy týkajúci sa odplaty (úroky, poplatky, zmluvná pokuta), ich postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi § 39 Občianskeho zákonníka (uvedený právny názor vyslovil Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1MCD0 1/2009).

Na základe vyššie uvedeného súd mal za to, že navrhovatelia ako spotrebiteľia majú naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Navrhovatelia návrh na určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere odôvodnili tým, že odporca porušil ich spotrebiteľské práva tým, že pri koncipovaní všeobecných zmluvných podmienok, ktoré im dal podpísať, použil početné neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré napĺňajú znaky uvedené v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a sú neplatné podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Ďalej poukázal na to, že zmluvnými podmienkami odporcu sa už zaoberala aj Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich (ďalej len komisia), ktorá vo svojom závere označila viacero zo zmluvných podmienok za neprijateľné a to Body IV.-1.-1., IV.-2.5., V.-5., V.-13. všeobecných podmienok s tým, že so závermi komisie sa plne stotožňujú. Neprijateľnosť jednotlivých zmluvných podmienok uvedených v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru a všeobecných podmienkach, ktoré sú jej súčasťou, sa bude zaoberať súd až v ďalšom konaní, keď bude pokračovať v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe podľa § 43 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní potom, ako nadobudne právoplatnosť rozsudok, ktorým súd zrušil rozhodcovský rozsudok. Dôvody, pre ktoré navrhovatelia namietajú neplatnosť zmluvy o úvere, sú len vo všeobecnej rovine. Súd nedospel k záveru, že celá zmluva o spotrebiteľskom úvere je neplatným právnym úkonom. Predmetom zmluvy o úvere zo dňa 24. 10. 2008 bolo poskytnutie klasického úveru podľa časti B/ KLASICKÝ ÚVER zmluvy vo výške 1.991,64 € s tým, že navrhovateľka 1/ ako dlžník sa zaviazala uvedený úver zaplatiť odporcovi ako veriteľovi v 48 mesačných splátkach každú vo výške 59,78 € vždy k 15. dňu v mesiaci. Navrhovateľka 1/ potvrdila, že zo strany odporcu jej bol poskytnutý úver vo výške 1.991,64 €, z ktorého do dnešného dňa zaplatila len sumu 262,66 €. Samotná navrhovateľka 1/ oslovila odporcu za účelom uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda zmluva bola uzavretá na základe podnetu z jej strany. Odporca jej následne návrh zmluvy zaslal, preto mali navrhovatelia dostatok času oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami a následne zmluvy podpísali a zaslali ju odporcovi. Úver čerpali za účelom prestavby a rekonštrukcie bytu - rekonštrukcie kúpeľne. Z poskytnutého úveru taktiež uhradili nedoplatky za plyn a vodu. Navrhovateľka 1/ uzavrela zmluvu slobodne, vážne a rovnako navrhovateľ 2/ podpísal vyhlásenie partnera slobodne a vážne, preto v danom prípade nie je dôvod na určenie neplatnosti právneho úkonu v zmysle § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka. Hoci zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru a všeobecné podmienky, ktoré sú jej súčasťou, obsahujú niektoré neprijateľné podmienky, to však nespôsobuje neplatnosť celej spotrebiteľskej zmluvy. Navrhovatelia uviedli, že súd by mal určiť neplatnosť zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru z dôvodu, že zmluva obsahuje mnoho neprijateľných zmluvných podmienok, Súd však poukazuje na to, že tieto jednotlivé body všeobecných podmienok, na ktoré navrhovatelia poukazujú, sa týkajú tzv. revolvingového úveru poskytovaného odporcom v zmysle časti C/ KREDITNÁ KARTA zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru. V tomto prípade však nedošlo k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere, išlo o klasický úver v zmysle časti B/ zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na ktorý sa jednotlivé neprijateľné zmluvné podmienky, na ktoré sa navrhovatelia v návrhu odvolávajú, nevzťahujú. Navrhovatelia vo svojej žalobe neuviedli žiaden relevantný dôvod neplatnosti zmluvy o úvere, predmetom ktorej je poskytnutie tzv. klasického úveru. Odporca pred poskytnutím úveru navrhovateľom postupoval s odbornou starostlivosťou, nakoľko si od navrhovateľov vyžiadal vyplnenie osobného dotazníka, v ktorom navrhovateľka dňa 9. 10. 2008 uviedla spoločný mesačný príjem spolu s navrhovateľom 2/ vo výške 863,05 € a celkové mesačné výdavky vo výške 175,93 € (vrátane splátok spotrebného úveru, splátok kreditných kariet a výdavkov na domácnosť). Samotná navrhovateľka 1/ pri výsluchu uviedla, že v čase uzatvorenia zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s odporcom nebola vo finančnej tiesni. Do zlej finančnej situácie sa dostala až v roku 2010, keď bola prepustená zo zamestnania. Na základe uvedených skutočností dospel súd k

záveru, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru uzavretá medzi navrhovateľmi a odporcom je platným právnym úkonom, preto súd návrh navrhovateľov v tejto časti zamietol ako nedôvodný.

Bod IV.) návrh navrhovateľov, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť každému z navrhovateľov primerané finančné zadosťučinenie 500,- €.

Navrhovatelia návrh tejto časti odôvodnili tým, že odporca sa voči ním dopustil vážnej nekalej obchodnej praktiky, nakoľko použil veľmi drobné písmo a je problém súvislé čítať zmluvné dojednanie zmluvy o revolvingovom úvere, pretože riadky sa začínajú po pár odsekoch zle čítať a bez technických pomôcok (lupy, pravítka) sa nedajú riadne prečítať ani pri vynaložení úsilia, ktoré možno bežne vyžadovať. Z dôvodu porušenia ich spotrebiteľských práv si veľa vytrpeli, znášali permanentný stav neistoty obáv z výšky dlhu a jeho neustáleho narastania. Trpeli stresom, keď si odporca uplatňoval voči ním jednotlivé nemorálne zmluvné podmienky. Súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľov v tejto časti nie je dôvodný, nakoľko v zmysle § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z., spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Súd v danom prípade podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia navrhovateľom nezistil. Je pravdou, že všeobecné podmienky sú písané drobným písmom, ktoré je ťažko čitateľné, avšak v danom prípade sami navrhovatelia uviedli, že návrh zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru im bol zo strany odporcu zaslaný poštou a navrhovatelia následne zmluvu podpísali a zaslali ju odporcovi. Navrhovatelia mali dostatok času oboznámiť sa so všeobecnými podmienkami, či už sami alebo pomocou technických pomôcok (lupy). Teda neboli v časovej tiesni a neboli nútení zmluvu podpísať bez toho, aby im bol poskytnutý dostatočný časový priestor na oboznámenie sa so všeobecnými podmienkami. Skutočnosť, že boli vystavení permanentnému stresu, neistote a obavám z výšky dlhu, v dôsledku čoho navrhovateľka 1/ sa liečila u psychiatra, nepreukázali žiadnym relevantným dôkazom. Sami navrhovatelia potvrdili, že okrem spoločnosti X. G., Z.G.. mali úver v čase uzatvárania zmluvy aj v spoločnosti Home Credit, v Slovenskej sporiteľni a vo VÚB banke, teda mali viacero úverov. Odporca pred uzavretím zmluvy postupoval s odbornou starostlivosťou, nakoľko zisťoval platobnú schopnosť navrhovateľov. Preto samotná skutočnosť, že navrhovatelia mali viacero úverov, v dôsledku čoho trpeli stresom, nemôže byť na ťarchu odporcu. Súd zároveň nezistil porušenie práv alebo povinností ustanovených v Zákone č. 250/2007 Z. z. a osobitnými predpismi zo strany odporcu, preto súd návrh navrhovateľov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Navrhovatelia boli v konaní čiastočne úspešní a to v časti o zrušení rozhodcovského rozsudku, vo zvyšnej časti boli v konaní neúspešní, preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Navrhovatelia ako spotrebiteľia boli od poplatku osobne oslobodení podľa § 4 ods. 2 písm. z/ Zákona č. 71/1992 Zb., preto poplatková povinnosť prešla na odporcu ako neúspešného účastníka podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb.. Odporcovi súd vyrubil súdny poplatok z prvého výroku rozsudku vo výške 331,50 € podľa položky č. 3, písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu Zákona č. 71/1992 Zb., nakoľko odporca bol v časti návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku neúspešný.

Vzhľadom k tomu, že súd zrušil rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. c/ Zákona č. 244/2002 Z. z., po právoplatnosti tohto rozsudku bude súd v zmysle § 43 ods. 1 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní pokračovať v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe, v ktorom sa bude zaoberať aj neprimeranosťou jednotlivých zmluvných podmienok zakotvených vo všeobecných podmienkach.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier)
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.